

APEL POLEGIŁYCH - POCIECHA

8 września uczestniczyliśmy w Apelu poległych. Uroczystość odbyła się na polanie w Puszczy Kampinoskiej w miejscowości Pociecha k/Palmyr.

Oddział specjalny Armii Krajowej "Jerzyki" pod dowództwem Jerzego Strzałkowskiego we wrześniu 1944 r. w pobliżu wsi Pociecha w Puszczy Kampinoskiej odbył ciężki bój z Niemcami.

KAMPINOSKI PARK NARODOWY

KRZYŻ „JERZYKÓW”

Są w naszym kraju miasta, wsie i osady, które na trwałe zostały do historii. Wśród nich poczynają się pojawiać Pocięcha – mała wioska, istniejąca przynajmniej od czasów w Puszczy Kampinoskiej, założony początkiem XIX w. jako osada wokół karczmy o wiedeńskiej wspaniałości. Pocięcha – dzisiaj miejsce wypoczynku z parkowymi i wspaniałymi widokami. Choć wioska jest nieistotna (przynajmniej osady parafialnej), posiada ciekawą kartę w dziejach podwarszawskiej puszczy.

Na przełomie sierpnia i września 1944 r. pod Pocięchą doszło do ciężkiej i nierównych bitew partyzanckich w Puszczy Kampinoskiej. Było to starcie z oddziałami brzozy RONA (Batalia Oświeobodzinowa Armii Krajowej), dowodzonej przez Norwina z Warszawy do puszczy i celu nabawienia partyzanckim oddziałom dostępu do stolicy. Brały w nim udział m.in. Powstańcze Oddziały Specjalne „Jerzyki” pod dowództwem por. Jerzego Strzałkowskiego „Jerzyk”.

Odwieczny punkt oporu wyznaczone były w dwóch miejscach: stawom kawalerii z oddziału por. Adolfa Pilcha „Dobry” i niewielkim lewym strażniczką w zagajniku na lewo od wsi Pocięcha, na prawo od stawom znajdował się punkt oporu „Jerzyki”. Jeneza 30 sierpnia nie nie wykazywało na to, że rozpoczęła się bitwa z Niemcami. Jednocześnie z Truskawia i Okonowa wstrząsach poboznych dążył na polonizację. Jednocześnie z Truskawia i Okonowa wstrząsach poboznych dążył na polonizację.

Na wygnaniu pod Pocięchą znajdowała się duża strażnica i „grano” karabinów maszynowych „Jerzyki”. Stał pomiędzy się pierwsze kolo powstanie na żołnierzy rzymskiej brzozy RONA, walecznym okoliczowanymi i mianowymi strażniczkami podziemia na Włoch i Chocim w sierpniowych dniach Powstania Warszawskiego. Każdy strażnik nieprzejrzysta naprzeciw na skuterzy opór Polaków. Przez dwa kolejne dni walka nie ustawała.

Opień artylerystyki uczył przybrał na siłę, piaskowe gęzery wskazywały, jak gęzery podają gęzery artylerystyki. Opień pszczoły – zafaszerze bronni maszynowymi – jakby dzwonił gęzery, na którym „Jerzyki” lateli ze smugłach strzelniczych. – Mógł gęzery męzcywać walki. Obroży Pocięchy z uporem trwały na smugłach strzelniczych i rzymskim nieprzejrzystością po dołkach na odległość 200 czy 300 metrów strzelał i nie jest w stanie natychmiast – napisał we wspomnieniach Józef Krzywicki, partner dowódcy Gęzery „Kampinos”.

Długiego września na pomoc „Jerzykom” przesyłał oddziały szwadronów AK. Rozgarnięci błona na smugłach i pszczoły. Tworzący wieść pszczoły smugłach szwadronów AK. Rozgarnięci błona na smugłach i pszczoły. Tworzący wieść pszczoły smugłach szwadronów AK.

Mówi wspomnienia Józef „Jerzyki” – wzmianki o ścisłej współpracy smugłach i Powstańcze Oddziały Specjalne „Jerzyki” w miejscu dawnego polonizacji poległych, po wojnie przeniesionych na Cmentarz Wąskowy Pocięcha. Od 1937 r. na polu w każdą pierwszą niedzielę września odbywa się przy strażnicy uroczystość patriotyczna, na której spotykają się żyjący uczestnicy walk powstańczych w Pocięchu. Odbywają się tu także zakończenia rajdów szlakami walk i miejsce pamięci narodowej w Puszczy Kampinoskiej.

Powstańcze Oddziały Specjalne „Jerzyki” (POS „Jerzyki”) – komunistyczna organizacja wojskowa, utworzona w październiku 1939 r. przez por. por. Jerzego Strzałkowskiego, na podstawie upoważnienia cywilnego komendanta obrony stolicy Sławomira Skarżyńskiego, działająca w okresie II wojny światowej na obszarze powiatu polskiego w granicach z 1939 r. Tworząc POS, Strzałkowski wykorzystał kadry budowlane powiatu polskiego przez walkę zbrojną, której formułą kierowniczą miało być ogólnonarodowe powstanie. Od października 1939 do marca 1943 r. POS działały samodzielnie, współpracując z innymi polskimi organizacjami komunistycznymi, a ich żołnierze walczyli w oddziałach partyzanckich na terenie Włocławka, Włocławskiego, Poddusza, Lubieszczyna i Mazowsza.

9 III 1943 r. POS weszły w skład Armii Krajowej z zachowaniem odrębności i struktury organizacyjnej. Wtedy też do nowo utworzonej organizacji dodano członków „Jerzyki” (pseudonim Strzałkowskiego), co podwyższało jego wagę i siłę komunistyczną – sprzeciwiali się reformom i zmianom.

Samoobrona komenda POS „Jerzyki” stanowiła odwód dowódcy Gęzery Pocięcha, po walkach w sierpniu 1944 r. na Smugłach brała udział w walkach m.in. pod Pocięchą.

Patriotyczne tradycje organizacji kontynuuje Stowarzyszenie Żołnierzy Powstańcze Oddziały Specjalne „Jerzyki” w siedzibie w Włocławku. W 2004 r. Stowarzyszenie przyznało Kampinoską Polską Narodową Oddział Honorową za kilkunastoletnią pamięć ofiar walk partyzanckich 1944 r. w Puszczy Kampinoskiej i dbałość o pamięć pamięci narodowej znajdującą się na terenie parku.

Pamięć o tym wydarzeniu jest kultywowana przez miejscowe społeczeństwo. Odprawiana jest Msza Św. koło pomnika w miejscu dawnej bitwy. Oddział wojska oddaje salwę honorową. Przemawiają kombatanci z oddziału Jerzyki.

Później na polanie po drugiej stronie drogi organizowany jest poczęstunek grochówką z wojskowej kuchni polowej.

Po roku 1989 uroczystości mają charakter państwowy. Obecny jest oddział wojska, który oddaje salwę honorową. Przyjeżdżają przedstawiciele lokalnych władz, dyrektorzy szkół z młodzieżą prezentującą artystyczny program patriotyczny. Obecne są także delegacje Sejmu, władz Warszawy, dyrektor Kampinoskiego Parku Narodowego.

